



مهرداد جلالی
کارگردان فیلم کوتاه داستانی
«انار»

امیدوارم «انار» از سوی جشنواره برای اسکار معرفی شود

فیلم کوتاه داستانی «انار» پس از حضور موفق بین المللی در جشنواره‌های متعدد، جای خود را میان آثار راه یافته به چهل و دومین جشنواره بین المللی فیلم کوتاه تهران باز کرده و حضور پررنگی را رقم زده است. این فیلم، رابطه یک مادر بزرگ و نوه را طی ماجرابی که زندگی هر دوی آنها را تحت تاثیر قرار داده، روایت می‌کند.

فعلاً فیلم بدون حجاب نسازم. بنابراین با چند بازیگر دیگر نیز مذاکره کردم، اما در نهایت، پس از بررسی‌های مالی و محتوایی، دوباره به خانم بوبانی بازگشتم. بنابراین تصمیم گرفتیم بخش‌های داخلی را حذف کنیم و فیلم کاملاً در فضای خارجی فیلم برداری شود، که ایشان نیز پذیرفتند. دیگر بازیگران حرفه‌ای فیلم نیز خانم بیتا عزیز و آقای مازیار سیدی بودند که هر دو از بازیگران مطرح تئاتر و سینما هستند. بازیگر کودک فیلم کیاشاه تنگستانی پور نیز هر چند نخستین تجربه حرفه‌ای خود را پشت سر می‌گذاشت، اما بازی بسیار خوبی ارائه داد که بعدتر در سریال وحشی ساخته آقای هومن سیدی، نقش کودک را بازی کرد.

آیا در مورد شفافیت جشنواره و روند انتخاب فیلم‌ها، راضی بودید؟

فیلم تاکنون موفقیت‌های بین المللی خوبی کسب کرده و در جشنواره‌های معتبری همچون جشنواره دالاس، جشنواره جیفونی ایتالیا و... حضور داشته و علاوه بر این، در دو بخش ملی و بین المللی نیز حضور دارد و با توجه به موفقیت‌های بین المللی آن، انتظار دارم در بخش بین المللی نیز به خوبی دیده شود و امیدوارم از سوی جشنواره برای اسکار معرفی شود. اما جالب این است که من این فیلمنامه را مدتی پیش به انجمن ارائه دادم تا برای آن بودجه تعیین شود، اما انجمن گفت که اگر برخی قسمت‌ها تغییر نکنند، نمی‌توانیم برای آن بودجه‌ای اختصاص دهیم. من نپذیرفتم، چرا که اصل درام روی همان مسئله شکل گرفته بود بنابراین فیلم را، با بودجه شخصی و تهیه‌کننده شخصی تولید کردیم. جدای از این پس از تولید، فیلم را برای باکس فیلم کوتاه «هنر و تجربه» و پروانه نمایش به وزارت فرهنگ ارائه دادم. اما هنر و تجربه با بخشی که خانم بوبانی روسری خود را بخاطر حشره‌ای برمی‌دارد و تکان می‌دهد مشکل داشتند و خواستند تا پیش از فرستادن فیلم به وزارت فرهنگ حذفش کنم. من نیز همین کار را انجام دادم اما زمانی که فیلم را برای جشنواره فیلم کوتاه تهران بدون هیچ سانسور و ممیزی فرستادم، هم در بخش ملی و هم در بخش بین المللی پذیرفته شد. اینکه پذیرای فیلم بودند باعث شد که اکنون احساس بسیار خوبی داشته باشم و می‌توانم بگویم که فیلم به لحاظ محتوایی به صورت شفاف مورد بررسی قرار گرفته بخصوص که این فیلم بیشتر توسط افراد حرفه‌ای دیده و در واقع پسندیده شده است. به نظر می‌آید که تصمیم گرفته شده مجاللی نیز به اینگونه فیلم‌ها داده شود. نکته جالب این است که چند سال قبل، خود انجمن با محتوای فیلم مشکل داشت و احتمالاً در فرم نیز ایراداتی به آن وارد می‌دانست، اما اکنون همان انجمن فیلم را پذیرفته و فیلم قطعاً پروانه نمایش برای جشنواره دریافت کرده است و من از این موضوع بسیار راضی هستم و قصد دارم فیلم را دوباره به وزارت فرهنگ ارائه دهم و در صورت امکان، بخش حذف شده را بازگردانم.



مجید عیدان
کارگردان فیلم کوتاه داستانی
«پلاک ۱۳۵۱»

پیشنهاد می‌کنم سینمای بومی شهرستان‌ها احیا شود

مجید عیدان، چهارمین حضور خود در جشنواره بین المللی فیلم کوتاه تهران را با فیلم «پلاک ۱۳۵۱» تجربه می‌کند. آثار قبلی او مستندی مانند «سرزمین من کجاست»، «از قبیله من» و... بوده است.

ایده «پلاک ۱۳۵۱» چگونه شکل گرفت و به چه موضوعی می‌پردازد؟

در منطقه اروندکنار از توابع شهرستان آبادان، نخل‌های بی سر باقی مانده از جنگ و کم‌آبی بسیار است. قبل از انقلاب و جنگ، شش میلیون نفر نخل وجود داشت اما اکنون کمتر از دو میلیون نخل باقی مانده است، در واقع بیش از چهار میلیون نخل از بین رفته‌اند. این نخل‌های خشک و بی‌سر همواره دغدغه ذهنی من بوده است. روش کار من این است که ابتدا لوکیشن را می‌بینم و سپس قصه‌ای برای آن می‌سازم. پیرو این دو موضوع قصه فیلم نیز مربوط به است که در میان این نخل‌های بی سر و در زمینی که برایش باقی مانده، تلاش می‌کند تا نخل‌های مرده را احیا کند، یعنی دوباره نخل بکارد و نخل‌های جدید را جانشین نخل‌های بی سر کند اما طی این روند، اتفاقاتی برای شخصیت رخ می‌دهد که فیلم را تکمیل می‌کند.

در ساخت این فیلم، با چه چالش‌هایی مواجه بودید؟

با توجه به اینکه خودم زاده این منطقه و با محیط و بوم آن آشنا هستم، طی ساخت فیلم دچار مشکل خاصی نشدم. همچنین، از آنجا که مسئول انجمن سینمای جوان آبادان ارتباطاتی با سازمان‌ها و نهادهای محلی مانند شهرداری و آتش‌نشانی داشتم و رایزنی‌های لازم را انجام دادم. بنابراین بجز گرمای طاقت فرسا مشکل خاصی نداشتم. تیم تولید حدود ۱۸ نفر بود و کل فیلمبرداری شش روز طول کشید.

با توجه به اینکه شما مسئول انجمن سینمای جوان منطقه آبادان هستید، فعالیت‌های انجمن و پوشش دهی مناطق دور از مرکز را چگونه ارزیابی می‌کنید و چه تأثیری در فیلمسازی آن مناطق داشته است؟

متأسفانه بسیاری از شهرستان‌هایی که دور از پایتخت هستند، با مشکلاتی از جمله کمبود تجهیزات

فیلمبرداری مواجه هستند. به عنوان مثال، من برای ساخت فیلم خود ناچار شدم تجهیزات مورد نیاز را از شهرستان قم اجاره کنم که هزینه بالایی در بر داشت. اگر مرکز، ستاد و تهران بتواند تجهیزاتی را در اختیار شهرستان‌ها قرار دهد، دیگر نیازی به اجاره وسایل از شهرهای دیگر نخواهد بود. یکی دیگر از مشکلات، کمبود اساتید مناسب برای آموزش فیلمسازی است. با وجود داشتن هنرجو در شهرستان‌ها، تعداد اساتید کافی برای رشته‌های مختلف آموزش فیلمسازی وجود ندارد چرا که اغلب فیلمسازانی که در شهرستان شروع می‌کنند و موفق می‌شوند، برای ادامه فعالیت به تهران مهاجرت می‌کنند. واقعیت این است که بسیاری از فیلمسازان تهران، از شهرستان رفته و در تهران، سینما را ادامه می‌دهند. این دو چالش اصلی، سبب مشکلات و تنش‌هایی برای دفاتر سینمای جوان شهرستان‌ها ایجاد کرده است.

آیا انجمن سینمای جوان در زمینه تهیه‌کنندگی فیلمتان نقشی داشت؟

متأسفانه در سیستم انجمن سینمای جوان، کمکی به مسئولان دفاتر شهرستان‌ها نمی‌شود. من تاکنون هیچ حمایتی از این طریق دریافت نکردم و فیلم را با هزینه شخصی و کمک‌هایی که از منابع خود شهرستان دریافت شد، تولید کردم.

روند جشنواره، از اطلاع‌رسانی تا برنامه‌ریزی و مراحل پایانی، چگونه بوده است؟

به هر حال سال‌هاست که این جشنواره برگزار می‌شود و خوشبختانه چارچوب حرفه‌ای آن حفظ شده است. حتی اگر فیلم خودم نیز در جشنواره پذیرفته نمی‌شد، باز نارضایتی از روند جشنواره نمی‌داشتم و می‌پذیرفتم که حتماً نقصی در اثرم بوده است.

سخن پایانی

من پیشنهاد می‌کنم که سینمای بومی شهرستان‌ها احیا شود. در واقع شخصاً ابتدا به عنوان فیلمساز و سپس مسئول سینمای جوان آبادان، پیشنهاد و تقاضا می‌دهم که فیلمسازان در شهرستان‌های خود بر اساس بوم، اقلیم و قصه‌های محلی خود فیلم بسازند. به عنوان مثال، مخاطب تهرانی که فیلم «پلاک ۱۳۵۱» مجید عیدان از آبادان را می‌بیند، باید بوم و اقلیم آبادان را بشناسد و درک کند، نه اینکه فیلمی با محیط آپارتمانی بسازیم که با زندگی واقعی شهرستان‌ها همخوانی ندارد. واقعیت این است که کسانی که در تهران زندگی آپارتمانی دارند، خیلی بهتر از ما می‌توانند فیلم‌های آپارتمانی بسازند و به نظر من، راز موفقیت ما فیلمسازان شهرستانی در این است که از بوم، اقلیم و پتانسیل‌های موجود در منطقه خود قصه بسازیم و فیلم‌ها بر اساس همین ویژگی‌ها تولید شوند.

